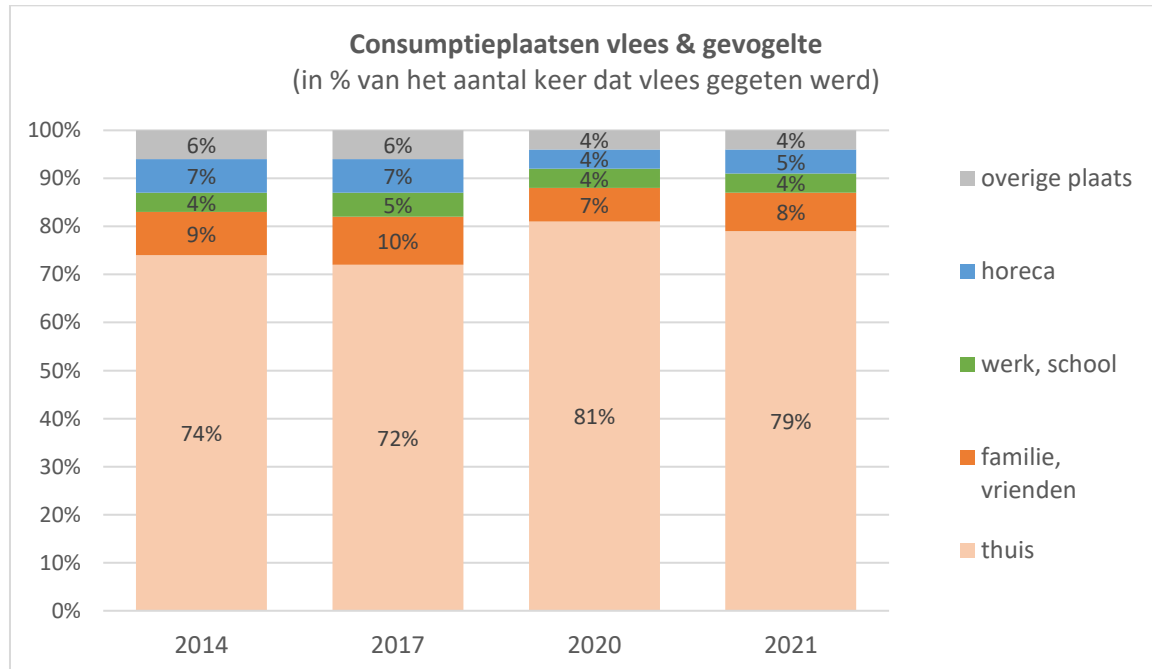

Vlees blijft populair in België – Belg zoekt wel vaker variatie en eet minder frequent vlees

De coronacrisis heeft in 2020 en 2021 gezorgd voor een verschuiving van buitenshuis naar thuisverbruik, ook voor vlees. Het thuisverbruik van vlees (incl. gevogelte) lag hierdoor in 2021 maar liefst 9% hoger dan in 2019, nl. op 28,4 kg per capita. Hiermee blijft vlees binnen het thuisverbruik een veel groter volume innemen dan zijn alternatieven. Het thuisverbruik van vis, week-en schaaldieren kwam in 2021 immers uit op 4,8 kg per capita, dat van vegetarische vleesvervangers op 0,6 kg per capita en dat van eiwitrijke peulvruchten op 0,9 kg per capita. Ook als we ruimer dan het thuisverbruik kijken, blijft vlees veel vaker gegeten dan zijn alternatieven. De smaak en de voedzaamheid van vlees zijn samen met gewoonte de belangrijkste redenen waarom vlees vaak op tafel komt in België. Langs de andere kant neemt het aantal alternatieven toe, waardoor we in België ook meer gaan variëren en velen niet meer elke dag vlees eten. Het gaat daarbij eerder om een positieve variatiekeuze (variëren is lekker en gezond) dan om een negatieve houding t.a.v. vlees. Zo vindt bv. slechts 9% dat vlees niet past in een gezond voedingspatroon. Slechts 4% eet helemaal geen vlees meer.

Door corona consumeerden we vlees vaker thuis in 2020 en 2021

Covid-19 had in 2020 een grote impact op waar we consumeerden: minder buitenshuis en meer thuis en dit terwijl er de voorgaande jaren sprake was van een evolutie naar meer buitenshuisverbruik. In 2021 noteerden we een licht herstel, maar ook in 2021 consumeerden we nog steeds minder vaak buitenshuis dan van voor de coronacrisis (door de lockdowns, thuiswerk, ...). Dit merken we ook specifiek bij vlees. In 2017 consumeerden we 72% van de keren dat we vlees (incl. gevogelte) aten, dit vlees thuis. Door de coronacrisis en de bijhorende maatregelen steeg het aandeel van thuisconsumptie naar 81% en ook in 2021 aten we nog steeds 79% van de keren ons vlees thuis.

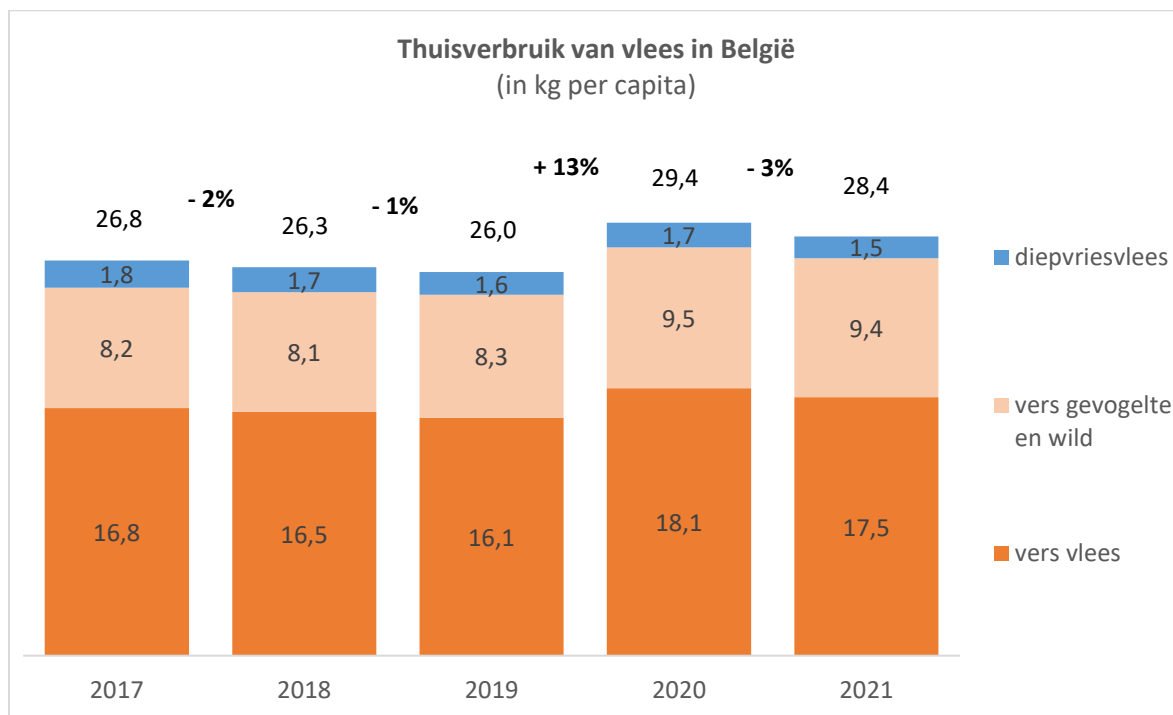
Bron: Consumptietracker VLAM (iVox)

De consumptieplaatsen verschillen per vleessoort. Door de impact van corona kijken we daarvoor even naar terug naar de situatie in 2017: varkensvlees wordt in verhouding tot de andere vleessoorten het vaakst thuis gegeten (75% in 2017), terwijl rund- en kalfsvlees vaker in horeca gegeten wordt (15% in 2017) en kip in verhouding vaker op het werk (8% in 2017).

Thuisverbruik van vlees lag in 2021 nog steeds 9% hoger dan in 2019

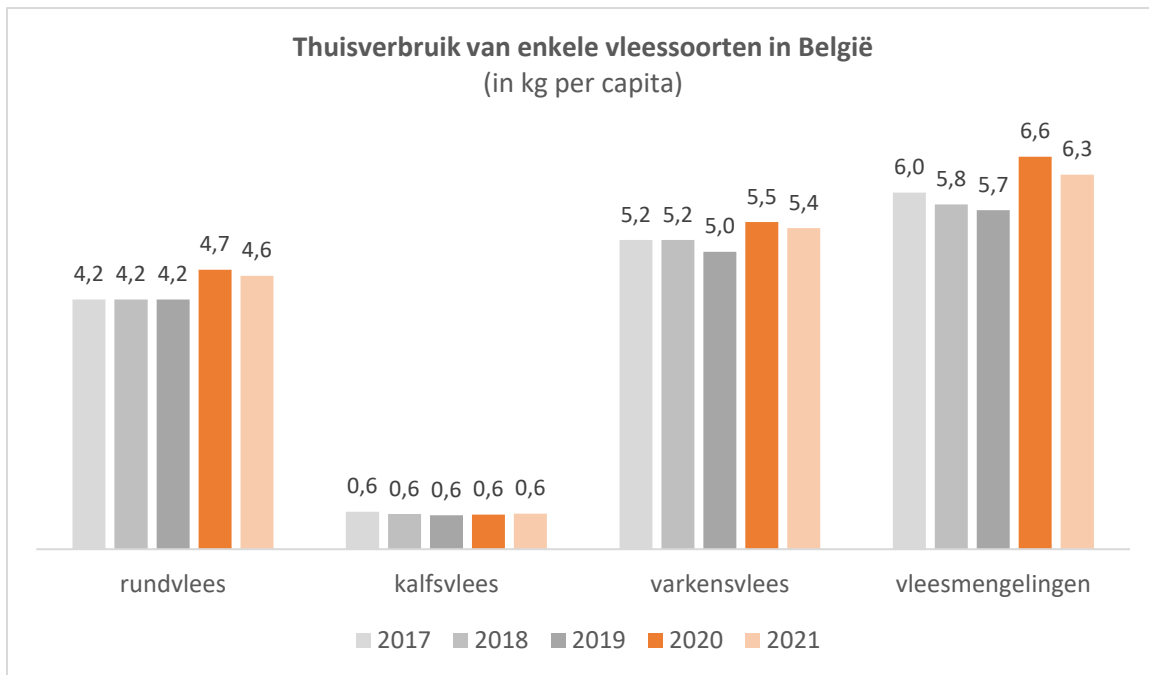
Door de hierboven beschreven evolutie richting meer consumptie thuis door covid-19, steeg het thuisverbruik van vlees (incl. gevogelte) van 26,0 kg per capita in 2019 naar 29,4 kg in 2020 (+13%). In 2021 noteerden we, net als bij andere verse voedingsproducten, een lichte terugval (-3%) tot 28,4 kg per capita, wat wel nog steeds een heel stuk hoger is dan het thuisverbruik van vlees in 2019.

Door de coronacrisis kwam er dus in 2020 een einde aan de licht dalend trend in het thuisverbruik van vlees. Tussen 2014 en 2018 ging het jaarlijks om een daling met 3%, daarna vertraagde de daling met nog -2% in 2018 en -1% in 2019. In deze licht dalende evolutie tussen 2014 en 2019 moeten we wel rekening houden met het toen nog stijgende buitenshuisverbruik en verbruik van kant-en-klare maaltijden. De effectieve daling in het totale vleesverbruik in die periode was dus nog kleiner.

Bron: GfK België

Deze algemene evolutie in het thuisverbruik van vlees merken we ook specifiek bij de verschillende vleessoorten binnen vers vlees. Het thuisverbruik van rundvlees steeg, na een stabilisatie tussen 2017 en 2019, in 2020 met 12% om vervolgens in 2021 terug met 4% te dalen. We kwamen zo in 2021 voor rundvlees uit op een thuisverbruik van 4,6 kg per capita. Bij varkensvlees ging het in 2020 om een stijging met 11% en in 2021 om een daling met 3% tot een thuisverbruik van 5,4 kg per capita. De vleesmengelingen (o.a. gemengd gehakt, gemengde brochette, ...) kenden de sterkste stijging in 2020, nl. +16%. Zij stegen in 2021 met 5% tot 6,3 kg per capita. Kalfsvlees was de enige uitzondering op de algemene evolutie: het thuisverbruik steeg in 2020 slechts met 2%, maar hier zien we in 2021 wel een verdere stijging met 3% tot een thuisverbruik van 0,6 kg per capita.

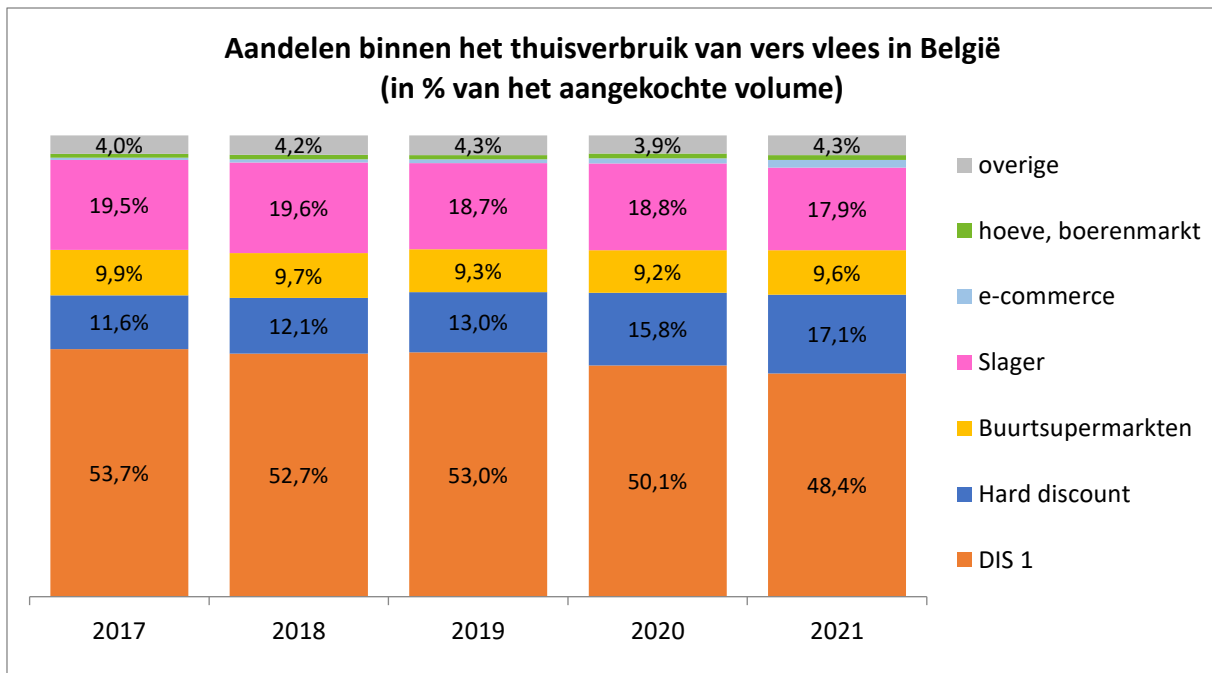
Bron: GfK België

Sterke voorkeur voor vlees van bij ons

58% van de Belgen geeft aan dat het land van herkomst een invloed heeft op hun aankoopkeuze van vers vlees. 95% van hen geeft aan dat ze dan een voorkeur hebben voor inlands vlees. Die voorkeur voor inlands vlees komt er vooral omwille van de steun voor de inlandse economie, het vertrouwen in de controles in België (veiliger) en de milieuvriendelijkheid. Die perceptie van milieuvriendelijker komt er voorlopig vooral door het kortere transport dat nodig is. De verdere kennis over de milieupact van inlands vlees is eerder beperkt. Zo weet slechts 18% dat de CO₂-uitstoot van het Belgisch Witblauw rund lager is dan die van bv. Ierse runderen.

Hard discount wint verder terrein als aankoopkanaal van vers vlees

Hard discount (Aldi en Lidl) won reeds marktaandeel binnen de markt voor vers vlees tussen 2017 en 2020 en dit werd door covid-19 nog versneld in 2020 en 2021. Waar in 2017 nog 12% van het vers vlees bij hard discount langs de kassa passeerde, is dit 2021 gestegen tot 17%. Deze evolutie ging vooral ten koste van de grotere supermarkten, die met een volumeaandeel van 48% wel nog steeds veruit het belangrijkste aankoopkanaal blijven. Door de coronacrisis wisten de slagers in 2020 volumeaandeel aan te winnen, na een daling de voorgaande jaren. In 2021 verliezen ze wel opnieuw marktaandeel. Ook korte keten kende een goed 2020, maar binnen vers vlees blijft hun volumeaandeel beperkt tot 1% en ook hier merken we in 2021 een terugval. Kanalen die het naast hard discount goed deden in 2021 zijn de buurtsupermarkten en e-commerce. Ondanks de sterke groei van e-commerce, blijft het volumeaandeel binnen vers vlees voorlopig nog wel beperkt tot 1,6%.

Bron: GfK België

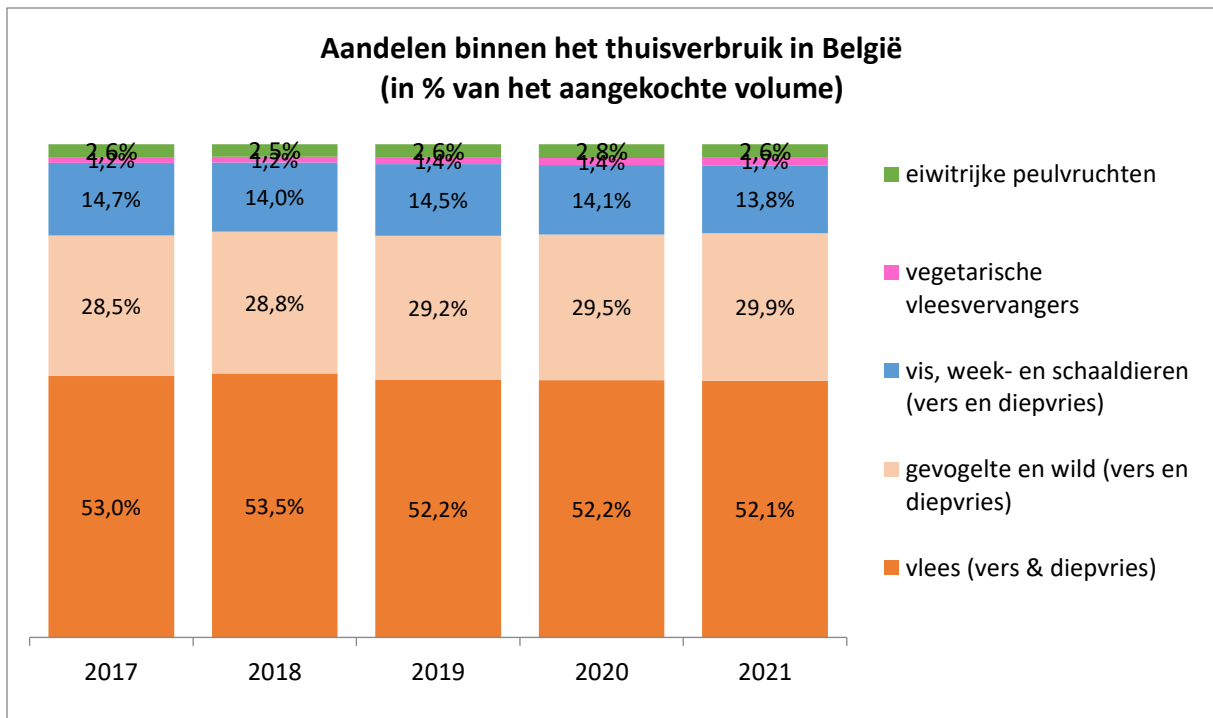
Vlees blijft veruit de belangrijkste eiwitbron en verliest slechts mondjesmaat terrein

Het thuisverbruik van vis, week- en schaaldieren (vers en diepvries) daalde van 5,0 kg per capita in 2017 tot 4,6 kg in 2019. Ook hier zagen we vervolgens het corona-effect: +9% in 2020 en -5% in 2021. Hierdoor kwam het thuisverbruik verse en diepvries vis, week- en schaaldieren in 2021 uit op 4,8 kg per capita.

Het thuisverbruik van vegetarische vleesvervangers (tofu, tempeh, vegetarische burgers en balletjes, ...) steeg van 0,40 kg per capita in 2017 tot 0,45 kg in 2019. Vervolgens zagen we ook hier het corona-effect in 2020 waardoor het thuisverbruik steeg tot 0,52 kg per capita. Ook in 2021 noteerden we een verdere stijging tot 0,57 kg per capita. In 2021 kocht 37% van de Belgische gezinnen vegetarische vleesvervangers (28% in 2017) en ze deden dit gemiddeld 8 keer per jaar.

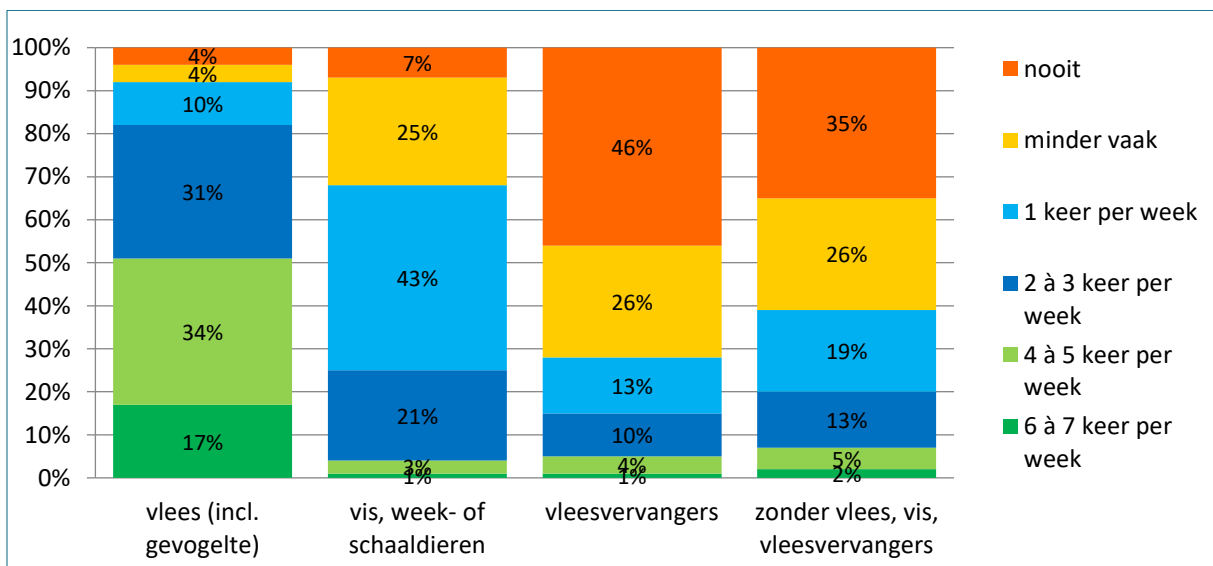
In 2017 bedroeg het thuisverbruik van eiwitrijke peulvruchten (kikkererwten, linzen, witte bonen, ...) 0,85 kg per capita. Dit thuisverbruik daalde tot 0,84 kg in 2019, om dan vervolgens in het coronajaar 2020 te stijgen tot 1,0 kg per capita en in 2021 terug te vallen tot 0,91 kg per capita. In 2021 kocht 60% van de Belgische gezinnen een eiwitrijke peulvrucht, met een gemiddelde van 5 keer per jaar.

Wanneer we de aankopen van vlees in verhouding zetten tot die van vis en van vleesvervangers dan blijft vlees veruit het belangrijkste volume innemen. De vleesvervangers winnen licht volumeaandeel, maar ze blijven in verhouding een klein volume innemen.

Bron: GfK België

Ook als we Belgen vragen naar hun eetfrequentie van vlees, vis en vegetarisch dan blijft vlees veruit de belangrijkste categorie. 51% geeft aan minstens 4 keer per week vlees of gevogelte te eten en 41% eet het 1 à 3 keer per week. Slechts 4% geeft aan nooit vlees of gevogelte te eten en dit percentage blijft al een aantal jaar stabiel. Wel zien we dat de verklaarde eetfrequentie van vlees dalend is (in 2014 gaf bv. nog 24% aan 6 à 7 keer per week vlees te eten) en die van vegetarisch stijgend.

Bron: iVox in opdracht van VLAM (februari 2022)

90% van de Belgen staat positief tot neutraal t.a.v. vlees

Belgen eten graag vlees (**inclusief gevogelte**) omdat ze houden van de smaak (en minder van de smaak van de alternatieven), omdat vlees sterk ingebakken zit in hun voedingsgewoonten (waardoor het ook makkelijker is om inspiratie te vinden en het te kopen en te bereiden dan alternatieven) en omdat ze vlees voedzaam vinden (het bevat essentiële voedingsstoffen en past daardoor in een

gezond voeding). De belangrijkste reden voor het dalende vleesverbruik op lange termijn, is variatie. We komen van een periode waarin dagelijks vlees gegeten werd (behalve vrijdag visdag). Ondertussen zijn er naast vis heel wat andere alternatieven op de markt gekomen. En omdat we het lekker en gezond vinden om te variëren, gaan we dus ook gaandeweg vlees meer afwisselen met die alternatieven. Slechts 5% geeft aan dat vlees niet voedzaam is en slechts 9% geeft aan dat vlees niet past in een gezond voedingspatroon. De gemiddelde Belg is dus wel positief over vlees en hij wisselt af met vis en vegetarisch omdat afwisseling lekkerder is en beter voor de gezondheid. Daarnaast geeft ook 29% aan meer op zijn vleesverbruik te zijn gaan letten omwille van de klimaatproblematiek en is ook dierenleed een argument voor sommige Belgen om minder/geen vlees te eten. Ruim de helft van de Belgen heeft er vertrouwen in dat de Belgische vleessector voldoende inspanningen levert op het vlak van milieu en dierenwelzijn.

